

NOVA ET VETERA

Numer 66.

GAZETA WARSZAWSKA

WeSRZODĘ DNIA 19. SIERPNIA ROKU 1789.

Z Warszawy dnia 19. Sierpnia.

SESSYA SEYMOWA CXL.

Dnia 14 Sierpnia.

Po przybyciu J. K. Mości do Senatu, y Zagaieniu Sessyi przez JP. Marszałka Seymowego, *JP. Walewski* Woiewoda *Sieradzki* w zabranym Głosie dopraszał się o wzięcie do decyzyi Proiektu przez siebie podanego, względem ustanowienia Osypu dla założenia Magazynów dla Woyska; dopraszał się przytym, ażeby dla tych Osob, które są wyznaczone za *Kommissarzow* do odbierania Intrat Ofiary Dziesiątego Grosza, była pozwolona Prawem Suspensa od Processów dopóty, dopóki swoiey *Funkcyi Kommissarskiey* niezakończą. Takowe Wniesienie względem Suspensy popieraiąc *JP. Tymowski* Poseł *Sieradzki*, oddał względem tego Proiekt do Laski; ktory przeczytany, wzięty został do Deliberacyi.

JP. Czacki Czerniechowski dopraszał się, ażeby General-Maiorowie nowym *Etatem* kreowani, dopóty przez *Kommissyą Woyskową* Forsztelowani niebyli, dopóki wprzody wszystkie Reymenta skompletowane niezostaną, y w tey mierze oddał Proiekt do Laski.

JP. Butrymowicz Piński, ponawiaiąc dawnieysze swoie Wniesienie względem wydania *Uniwersałow* do *Kommissyow Woiewodzkich* wyznaczonych do odbierania Intrat na Podatek, ażeby takowe *Kommissye*, ktore małe poukładały Taxy na Produkta, same też popoprawiały Ceny, nieczekaiąc aż przez *Prawo* to im będzie nakazano; do takowego *Uniwersału* wyiść maiącego, oddał stosowne Punkta do Laski.

JP. Radziszewski Starodubowski przekładał, ażeby te okoliczności z *Etatu Woyskowego* przez *Stany* Decydowane były, które *Deputacya* do układania tegoż *Etatu* po Rezolucyą do *Stanow* odesłała; wreszcie zaś, aby całkowicie *Etat* był Approbowanym. Mówił także względem wielorakich Artykułów tegoż *Etatu*.

Przystąpiono potym do *Etatu*. Czytał JP. Sekretarz Punkt następuiący względem Czterech Adiutantów JKMci. Po różnych w tey mierze zdaniach zaszłych, nastąpiła decyzya *Stanow Seymuiących*, iż ciż Adiutanci, z Woyska wybierani będą, z zapewnieniem dla nich A-

wansu podług Starszeństwa Patentu. Takowyż Awans, y dla teraźnieyszych Adiutantów I. K. Mci iest zapewniony. Inne też Warunki względem przyszłych Adiutantów, są poczynione.

Sessya Seymowa Solwowaną została na Poniedziałek następuiący na godzinę 10. to iest na dzień 17. Sierpnia.

Z Londynu d. 28. Lipca. Familia Królewska bawi się czasem małemi na Morzu przeiażdżkami. W przeszły Czwartek, lubo wiatr powstał tęgi nieco, y Fale Morskie dosyć wysoko wznosiły się, puszczono się iednak na Fregacie *Southampton* na Morze. Krol y Krolewny, żadney na zdrowiu odmiany niedoznały, ale Królowa wielką aż do mdłości uczuła Alteracyą; przeto wcześnie wrócić się musiano do brzegu nazad. Nazaiutrz, dla przedziwney pogody dnia owego, dano znać Okrętowi Liniowemu *Magnificent*, że Król nań wsiądzie. Natychmiast Baciki przybyły od Okrętu tego, y Familią Królewską z iey Dworskiemi tam przywiozły. Krolowa na tym Okręcie żadney niedoznała Alteracyi, y Król Jmć, który ten Okręt pierwiey iuż oglądał, z wielką satysfakcyą zdawał się pokazywać Królowey części szczegulnieysze Okrętu tego. Gdy zaczęto dzwonić, dla wezwania Maytków na Obiad, pytał się Król, co dziś będzie na Obiedzie? Kapitan odpowiedział, iż groch dziś nagotowano; a gdy Monarcha żądał kosztować tę potrawę, przyniesiono zaraz Miskę grochu, z którego skosztowawszy Król, mocno go zachwalił przed Królową y Królewnami, tak dalece, że Familia Królewska, kosztuiąc ten groch, nic na Misie niezostawiła. Król nadgradzaiąc Maytkom tę Miskę Grochu, każdemu kazał dać z zwyczaynego ich napoiu Porcyą dubeltową. Monarcha codziennie używa kąpieli w wodzie Morskiey, y nadzwyczaynie ma być zdrów y wesół.

Wieść nierozumna wcale y żadnego zgoła fundamentu niemaiąca (iakoby Królowa *Francuska*, tu *incognito* przybywszy, przed Mieszkaniem Posła *Francuskiego* wysiadła) ściągnęła wczora przed Dom tegoż Posła wielką mnogość lekkowiernych dla widzenia Krolowey namienioney. Skoro się dowiedziano o przyczynie skupienia się tyle ludzi, zaczęto się naśmiewać y szydzić z lekkowierności tam zgromadzonych, y tak przecież rozeszli się znowu. Za kilka dni z *Spithead* ruszy Eskadra złożona z 7. Okrętów Woiennych, wszakże iedynie tylko dla krążenia w *Kanale* y ćwiczenia Maytków w, w Obrotach Morskich.

Z Wiednia d. 25. Lipca. Nasi wziętą Fortecę *Berbir* (ktorey Oblężenie kosztowało do 254,000. *Złotych Cesarskich*) do naylepszego Stanu Obrony teraz przyprowadzaią. Felt-Marszałek *Laudon*, aktualnie iuż nayduie się w Marszu do *Syrmyi.*

Suplement do dzisieyszey Gazety donosi z Ziemi *Sidmigrodzkiey*, że Hospodar *Wołoski* Xiążę *Mavroieni* z 30,000. ludźmi przybliżył się z

Kimpina aż do *Sinai*, z którego woyſka wyſłał 6000. ludzi dnia 15. dla attakowania Okopow naſzych na górze *Prevel*, gdzie woyſko naſze pod Kommendą Generała-Maiora *Oroſs* tym ſpoſobem było rozłożone, że trzy Kompanie broniły Okopow, dwie Kompanie ſtały za Zaſiekami, reſzta zaś opodal zoſtała na odwodzie. Attak Nieprzyiaciela był barzo żwawy; wſzakże przez niewzruſzoną ſtałość naſzego woyſka zupełnie odparto *Turkow*, którzy po tey 4godzinney Potyczce, poſzli nazad do *Sinai*, zoſtawiwſzy na Placu wielu ſwych zabitych. Z ſtrony naſzey, zabity poległ Oberſztleytnant Graf *Kuhen*, y 4. Gemeynow, a 13. ludzi raniono.

Z Madrytu d. 10 Lip: Dnia 6. tego Mieſiąca, Królowa Naſza ſzczęśliwie powiła Córkę, którey na Chrzcie S. dano Jmiona *Marya Jſabella*.

Z Karlſkrony d. 18. Lipca. Prócz Woienney Floty zoſtaiącey pod Kommendą Xiążęcia *Sudermanii W. Admirała*, ieſzcze tu zaraz uzbraiać maią trzy Okręty Liniowe, dla złączenia z Flotą namienioną. Okręty te zwane: *Ferdynand* od 60, Xiąże *Karol Fryderyk* od 70. y *Finlandya* od 60. 24, y 18. funtowych harmat, maią wziąć pod ſwóy konwoy 4. świeżo urządzone Statki do zapalenia, y wlada dzień z Portu ruſzą.

Z Hagi d. 1. Sierp: Z *Bruxelli* donoſzą co naſtępuie: Wczora tu przybyło dwóch Kuryerów, którzy przez *Tirlemont* biegli, gdzie w ſamey rzeczy na 34. Domy zrabowano. *Maior* tamecznego Miaſta, kazał pewnego zbiegłego Patryotę wſadzić do Areſztu, a gdy ſię pytano owego *Maiora*, dla czego bez poprzedzaiącey Jndagacyi, człowieka wſadzić kazał do Areſztu, gdy to ſprzeciwia ſię wbrew Przywileiom w *Joyeuſe Entrèe* zawartym? Odpowiedział na to *Maior*: *Joyeuſe Entrée* ieſt ſkaſsowane. Odpowiedź ta natychmiaſt oburzyła Lud do tego ſtopnia, że wraz rabować zaczął.

Z Neapolu d. 7. Lip: Dnia 3. tego Mieſiąca Eſkadra *Hiſzpańſka* złożona z 13 Okrętow pod Kommendą Generała *Texada* ruſzyła od naſzych brzegow; płynie ona ku brzegom *Afrykańſkim*, zkąd puści ſię ku *Toulon*, y ztamtąd do *Hiſzpańſkich* Portow zawinie nazad; a tak wniwecz obraca wſzyſtkie owe Marzenia ſię Politykuiących względem iey przeznaczenia. Przed ruſzeniem Eſkadry od brzegow naſzych, Kommendant iey odebrał w podarunku od naſzego Krola Jmci koſztowną Tabakierę Królewſkim Portretem, y wielą drogiemi kamieniami ozdobioną.

Z Paryża d. 27. Lipca. Wiadomości z Prowincyi naſzych donoſzą o ſamych tylko zamieſzaniach, które tam panuią z przyczyny oddalenia JPana *Neckera*. W *Angers* Mieſzczanie porwali ſię do Broni, tameczną Citadellę opanowali, a Poſpolſtwo ſpaliło kilka Zamków Szlacheckich. *W Lille* we *Flandryi*, Milicya Mieyſka, Straż teraz w Mieście odprawuie, z którą złączyliſię Zolnierze, y tameczną także Citadellę ważną opanowali. W *Bordeaux* Lud ne

Publicznym Placu postawił *Bustum JP. Neckera*, y przymusił wszystkich przechodzących do przypinania Kokardy y witania tegoż *Bustum*. Tameczni Parlamentarze, wszyscy musieli Kokardę przypiąć, y wspomnione witać *JP. Neckera* wyobrażenie.

Baron *de Castelnau* Rezydent nasz przy Rzpltey *Genewskiey* wielce sprzyiaiący Hrabiemu *d'Artois*, dnia 25. od Ruutu został tu aresztowanym, y do iednego z 60. Dystryktów Miasta *Paryża* zaprowadzonym, dla zrewidowania go tamże. Stanąwszy on tam, zaraz zaczął szarpać ieden List, który się znaydował przy nim. Skoro to postrzeżono, poszarpane szmaty znowu pozbierano. List ten, iego samego ręką był pisany, y zawierał rozmaite y grube Obwinienia przeciwko Jmci Panu *Neckerowi*. Naleziono przy nim drugi ieszcze List do Hrabiego *d'Artois* pisany od tuteyszego Posła *Angielskiego* Xiążęcia *de Dorset*, dany Baronowi wspomnionemu do przesłania. Zatrzymano ten List, y wypuszczono Barona, który dopadszy koni na niego iuż czekaiących, zaraz wyiechał. List ow nazaiutrz od JP. *Bailly* do *Zgromadzenia Nacyonalnego* do *Wersalu* był posłany, gdzie zapewne dziś odpieczętowany będzie. Co Suspicye z okazyi Listu tego powiększyło, y Xiążęcia *de Dorset* w podeyrzenie podało, iest, to, że zawczora Hrabia *de Montmorin* oznaymił Deputowanym Prowincyi *Bretanii*, iż troskliwość zachodzi względem Portów *Brest* y *l'Orient*, y lękaią się, żeby *Anglicy* iakowych tam nieutrzymywali Kointelliencyi, y żeby Uzbraiania się *Anglikow* w tym właśnie momencie niezmierzały czałem do iakowey wyprawy przeciwko dwom Portom namienionym. Zlecił oraz tymże Deputowanym, żeby zaraz pisali do *Bretanii*, y dokładnie w tey mierze informowali się. Wiadomo iuż, że 35,000. Mieszczan w *Bretanii* porwawszy się do Oręża, wspólnie z Woyskiem Morskim y Lądowym bronić chce rzeczonych Portów. Xiąże *de Dorset* przyznaie się do owego Listu pisanego do Grafa *d'Artois*, z ktorym Korresponduie, y od wyiazdu Grafa, wszystko mu donosi co się w *Paryżu* dzieie, ale y to razem utrzymuie, że ów List nic podeyrzanego w sobie niezawiera. Zapewnił także, że *Anglia* nic Nieprzyiacielskiego przeciwko *Francyi* w zamiarze niema. Przydał także y to, że przed trzema Miesiącami były u niego trzy Osoby, powiadaiące się Szlachtą z *Bretanii*, które ofiarowały się na zapalenie Portu *Brestenskiego*, gdyby im chciano dać w *Anglii* bespieczeństwo y Pensyą. On (to iest Poseł *Angielski*) odpowiedział im: że iako Osoba Partykularna brzydzi się ich Propozycyą, ale iak Minister musi o tym donieść Dworowi swemu, który, z własną samego Posła satysfakcyą, Propozycyą tych Zdrayców odrzucił.

Innego ieszcze obcego Ministra obwiniaią, iakoby radził rozproszyć *Zgromadzenie Narodowe*, a na to, gdyby potrzeba wyciągała, mocy nawet użyć. Wszakże ciężkie takie Obwinienia powinne być iaśnie dowiedzione, a dowodow takich niemasz na to.

Dnia 25. Dystrykt Miasta tuteyszego zwany *des Petits Peres* sprawił Nabożeństwo Załobne za dusze tych, którzy dnia 13. y 14. życie utracili, y złożył Dziękczynienie P. Bogu za przywrocenie *Wolności Narodowey*. Margraf *de la Fayete* y *JP. Bailly* z innemi Deputowanemi byli na tym Nabożeństwie. Czyniono także Składkę dla Wdów y Sierot po zabitych owych pozostałych.

JP. Jmbert Prévot des Marchands w *Lugdunie*, zgromadził dnia 16. wszystkich Obywatelów Miasta do Kościoła *S. Jana*, czytał im wiadomość o tym co w *Paryżu* zaszło, y rzekł: „ Mości Panowie. Ponieważ Narod ma Nieprzyiaciol, którzyby y na nas niespodziewanie mogli napaść; oto więc daię W. Panom klucze od Zbroiowni. Każdy, ktory tu iest znany, może tam opatrzyć się w Oręż. Daię W. Panom także klucze do Zamku *Piere en Cise*. „ Poczym, gdy Mieszczanie w Broń się opatrzyli, zostało wszystko w spokoyności.

Z Tryestu dnia 18. Lip: Piszą z *Montenegro*, że Sławny ów Tyran Basza *de Scutari*, w nienawiści u swych poddanych będący, gdy był na przeiażdce, strzelił ktoś z zasadzki do niego, y nogę mu postrzałem zgruchotał.

Do *Albanii*, gdzie tenże Tyran Panowanie swe założył, rości teraz nieplochą pretensyą Król *Oboiey Sycylii*. Armowanie się od nieiakiego czasu rozpoczęte w Portach tegoż Krola, do tego celu dążyło; Eskadra także *Hiszpańska*, ktora teraz od Portu *Neapolitańskiego* daley puściłasię, ku *Albanii* bieg swóy obrocić miała.

Numer 66

SUPLEMENT
DO GAZETY WARSZAWSKIEY

We SRZODĘ DNIA 19. SIERPNIA ROKU 1789.

Z Warſzawy dnia 19. Sierpnia.

SESSYA SEYMOWA CXLI. *Dnia 17. Sierpnia.*

Po przybyciu I. K. Mości do Senatu, y Zagaieniu Seſsyi przez JP. Marſzałka Seymowego, przyſtąpiono do kontynuacyi *Etatu Woyſkowego.*

Decydowano względem Buńczucznych, tak JKMci, iako też y Hetmańſkich, że po zeyściu dziſieyſzych (dla ktorych y Penſyą *ad vitæ tempora* warowano) Szarża Buńczucznych na zawſze ustanie.

Względem Adiutantow Hetmańſkich poſtanowiono, aby ci, od Reymentów z Maiorów branemi byli. Penſya dla tychże Trzy Tyſiące *Złotych* ieſt wyznaczona, y Awans *respectivè* w ſwoich Reymentach zapewniony.

Oznaczony zoſtał Fundusz 24,400. Zło: na Sztabowego Doktora, Sztabs-Chirurga y Felczerow; ktorą Summą *Kommiſsya Woyſkowa* ma zarządzać, potrzebnych Felczerow ſprowadzać, na Naukę do Akademiow wyſyłać &c: a z takowey Summy, na każdym Seymie Rachunek zdawać ieſt obowiązana.

Seſsyą Seymową Solwowano na dzień naſtępuiący na godzinę 10.

Excerpt z Liſtu piſanego z Sztokolmu d. 31. Lip: Część Woyſka naſzego *Szwedzkiego*, przy *Likala* ſtoiąca, attakowana była od większey nierownie liczby *Roſſyiczykow*, y do uſtąpienia z Placu aż ku *Várálá* przymuſzona. W tey Retyradzie, naybarziey exponowane było Korpus naſzego Generała *Kaulbars.*

W tym momencie, przed odeyściem Poczty, dowiaduiemy ſię, że naſz *Szwedzki* Pułkownik *Stedingk*, attakował y zbił Korpus *Roſſyiſkiego* Generała *Schultza* maiące w ſobie 3,000. Żołnierzy, w *Parkumecki* niedaleko od *Nyslott* ſtoiące; za ktòre Zwycięſtwo poſtąpił na Rangę Generał-Maiora.

W tey oſtatniey Potyczce, utracili *Roſſyiczycy* w Zabitych: Officerów 4. a Żołnierzy 223. W wziętych od naſzych w Niewolę: Officerów 24. (między którėmi ieſt ranionych 5) tudzież Żołnierzy 580. (z których ranionych ieſt 280.) Przytym zabrali naſi Harmat 5. Hakownicę 1. Wozów z Amunicyą 15. y cały *Roſſyiſki* Oboz.

Z naſzey ſtrony, tak zabitych, iako y ranionych, liczemy 69. Naſz też Kapitan *Linderanz*, poległ na placu.

Z Trieſtu d. 19. Lip: Oſtatnie Liſty z *Carogrodu* donoſzą, że *Porta* zamyśla wydać Deklaracyą ogłaſzaiącą Woynę przeciwko Dworom *Hiſzpańſkiemu* y *Neapolitańſkiemu*, y że tychże Dworów Miniſtrowie, maią być oſadzeni w *Siedmiu Wieżach*. Jeżeli to do ſkutku przyidzie, Ogień Woienny zapali całą *Europę*.

Z Werſalu d. 29. Lip: Buntowniczy *Paryżanow* przykład, wſzyſtkie inne zaraża Miaſta y Wioſki. Niedaleko od *Mans* maiący ſwe Dobra JP. *Thurau*, kazał Wieśniakom ſwym, aby podług dawnego obowiązku, koſili iego ſiano y żeli zboże. Wieśniacy, nietylko go nieuſłuchali, ale ieſzcze włożywſzy nań potwarz Lichwiarza Zbożowego, gromadnie na Dom tegoż ſwego Pana napadli, tak iemu, iako y iego Zięciowi Kawalerowi *Montheſſon*, głowy poucinali, y krwawe igrzyſka z niemi czynili. Tym ſpoſobem, złe poprawuiąc, więcey złego poczyniliśmy; a zwycięſkie w otrzymaney Wolności Laury, krwią tylu zacnych Obywatelów ſplugawiliśmy. Do tychczas tę tylko Wolność iuż otrzymaliśmy, że wolno każdemu głowy naſze ucinać.

Z *Wiednia d. 29. Lipca.* Baſza z *Orſowy*, który czynił kroki ku wtargnieniu do naſzego Kraiu, iednym razem cofnąłſię nagle ku *Nissa*. Zdaię ſię, że nowy *W.Wezyr*, nowy także Plan ułożył Woiennych Operacyi, y naywiękſzą ſwego Woyſka część przeznaczył przeciwko *Roſſyiczykom*. Przeto *Tureckie* Woyſka, które ſtały dotąd w *Bulgaryi*, pomaſzerowały iuż do *Beſſarabii*, dokąd też więkſza część Woyſka lokowanego na *Wołoſzczyźnie* iuż ruſzyła. Xiąże *Mavroieni* zatrzymał tylko 30,000. ludzi, końcem napadania na Szlaki *Siedmigrodzkie*, y przeſzkodzenia wtargnieniu *Auſtryakow* do *Wołoſzczyzny*. Przy *Niſſa* zbiera ſię tym czaſem Korpus *Tureckie* pod Seraſkierem *Abdy* Baſzą dla obſerwowania Obrotów Głowney Armii *Auſtryackiey*, y na odſiecz *Belgradowi*, gdyby ta Forteca być miała Oblężoną. W *Kroacyi* Woyſka naſze kontynuuią furażowanie w kraiu Nieprzyiacielſkim, a *Turcy* trzymaią ſię w ſpokoyności.

Z Liſtu z Ukrainy d. 20. Lipca. Xiąże *Potemkin* iednę część ſwoiey Armii Kommenderował między *Oczakowſkie* Stepy; drugą zaś część, proſto do ſamego *Oczakowa*. Od ſtrony Morza, *Turcy* codziennie *Oczakow* attakuią, wſzakże *Roſſyiczycy* należyty daią odpor. Przy *Oliviopol* y na drugiey ſtronie Rzeki *Bogu*, na *Tureckim* gruncie ſtoi Potęga *Roſſyiſka* od 12,000. ludzi.

Z Paryża d. 31. Lip: Dzisieysza Gazeta *de France* następuiącym sposobem donosi o powrocie *JP. Neckera*: „ *Z Werfalu d. 30. Lipca. JP. Necker* Minister Stanu, który dnia 28. tu „ powrocił, udał się nazaiutrz do Krola Jmci, do Krolowey, y do Familii Królewskiey, potym „ zaś do *Narodowego Zgromadzenia*. „

Dnia 28. wieczorem około godziny pół do iedynastey przybył do *Werfalu JP. Necker* z Małżonką swoią y Corką Baronessą *de Staal*. Przez wszystkie Miasta, kędy przeieżdżał, od Milicyi Mieyskiey był przeprowadzany, y z wielkiemi radości okrzykami, iako *Geniusz* z Nieba, przyięty. W *Troyes*, gdzie się zatrzymał przez godzinę, Mieszczanie posłali naprzeciwko niemu o dwie mile znaczną Dywizyą Milicyi Mieyskiey. Taż Dywizya przeprowadziła go przy Odieżdzie znowu za dwie mile. Chciano konie od Poiazdu wyprządz, y karetę ciągnąć do Ratusza; wszakże usilne proźby J. Pani *Necker* były na przeszkodzie uskutecznieniu Wiazdu tego Tryumfalnego. Prezentowano im rozmaite Wina Imieniem Miasta, dano im Kolacyą na Ratuszu, uwieńczono tam *JP. Neckera* kwiatami, ofiarowano wszystkim trzem Kokardy, ozdobiono niemi ich karetę &c:

W Werfalu dnia 29. *JP. Necker* długą miał Konferencyą z Krolem, ktory go z naywiększą przyiął łaskawością; widział się także y z Królową, która go rownie łaskawie przyięła. Brat Starszy Króla Jmci, z niemnieyszą go także przywitał łaskawością. Tegoż dnia udał się *JP. Necker* do *Narodowego Zgromadzenia*, gdzie oświadczył swą wdzięczność *Trzem Stanom* Ziednoczonym. Xiąże *de Liancourt*, iako Prezyduiący odpowiedział mu w sposob rownie wspaniały, iak y tkliwy. Nietrzeba, tu namienić, że obecność *JP. Neckera* po całym *Zgromadzeniu* sprawiła powszechną y oczewistą radość.

Między Dziękczynieniami y Powinszowaniami z tylu mieysc z *Francyi* przysłanemi do *Nacyonalnego Zgromadzenia*, przysłano także Dziękczynienie iedno z *Anglii* od *Lorda Jerzego Gordona*.

Z wielu ieszcze mieysc dochodzą nas wiadomości o Excessach od Ludu popełnionych; splondrowano Komory Celne y Akcyzowe, y wszystkie Regestra y Papiery popalono. W *Verdun* chciano zapalić Pałac Biskupi, gdzie się naydował Marszałek *de Broglio*, ktory potym do Citadelli umknął, y naostatku wyiechał za granicę. W *Arras* niechciano przyiąć Reymentu *Szwaycarskiego de Diesbach*. Reyment ten był ieden z trzech, które stały Obozem na *Placu Marsowym* przy *Paryżu*. Officerowie y Zolnierze musieli naostatku przysiądz, że przeciwko Mieszczanom nigdy się nieporwą do Oręża, poczym przyięto Reyment, y dano mu Kwatery. W *Pikardyi* Margraf *de Mailly* niechciał Kokardy nosić, y ledwie życiem tego nieprzypłacił.

Rozmaite ieszcze Osoby ztąd umknęły; między innemi *JP. d'Aligre*, niegdyś Pierwszy Prezydent Parlamentu. Lud go miał za Lichwiarza Zbożowego; tudzież Konsyliarz Parlamentowy *d'Ammecourt*, który miał być następcą po *JP. Necker*; daley *JP. de Sartine* dawniey Minister Morski; *JP. le Noir* Konsyliarz Stanu y niegdyś Leytnant Policyi; *JP. de Crosne* ostatni Leytnat Policyi, który zostawił Skrypt donosząc, że 80,000. *Liwrow* wziął z Kassy Policyi, które oddać obiecuie; y Matka Xiążęcia *de Lambesc*.

Z Carogrodu d. 1. Lipca. Dawniey ieszcze teraźnieyszy Cesarz *Turecki* miał długą Konferencyą z *Wielkim Muftym*, po którey ogłosić kazał, że teraźnieysza woyna iest o *Wiarę*, czyli *Bellum Religionis* dla odebrania *Krymu*, *Oczakowa*, y innych mieysc przez *Austryą* y *Rossyą* od *Porty* odebranych. Na ten koniec, pomieniony Cesarz, iako Naywyższy *Kalif*, wszystkim swym Woiuiącym nadał odpuszczenie Grzechow; a *Wielki Mufty* ogłosił swoy *List Okolny* w następuiących słowach:

„ *Wszystkim wiernym Muzułmanom.* Niemasz, iak tylko Bóg, y *Mahomet*. Mocna Prawica Obracaiąca Niebiosy, y tego, który daie światło *Księżycowi* dla oświecenia ciemności y dla Tryumfu *Prawowiernych*, oderwała od Tronu, zmarłego Cesarza *Abdul-Hamit*, tak, iak odrywaią latorośl od drzewa, gdy krzywo rosnąć zaczyna. Taż Naywyższego Prawica, wyniosła y po-

ſtanowiła dziś nad Naſzemi Państwami, iednego młodego, ale Wſpaniałego y pełnego ognia Monarchę, który ſtanieſię Mieczem, mſzczącym ſię wſzyſtkich obelg *Wybranemu od Boga Ludowi* zadanych. Wiele do tychczas ſtraty ponieśliśmy, bo Miniſtrowie Naſi dyzgracyowani byli od *Wielkieg Proroka*. Ale to naſze nieſzczęście minie iak ſen, ieśli powrócicie do dawnego waſzego Męſtwa, nie lękaiąc ſię Mieczow y Ognia *Niewiernych*, których iak ſzkło ſkruſzycie. Wſzyſtko od was zależy. Jeżeli podczas tey Woyny przy życiu zoſtaniecie; Honor, Bogactwa, y Jmie waſze, będą znaczne y chwalebne. Jeżeli zaś życie utracicie za Honor *Mahometa* y Ceſarza *Selima*, czekaią was na tamtym świecie nayſłodſze roſkoſzy y nayprzyiemnieyſze piękności; a Aniołowie *Mahometa*, zaprowadzą was do źrzodła tychże wſzyſtkich roſkoſzy, na owych Górach y Kwieciſtych Dolinach zgotowanych. Stawcieſię mężnie przeciwko mieczom! Puſzczaycie ſię przez Morza! Wyrywaycie z rąk *Niewiernych* to wſzyſtko, co nam zabrali! .. Już ten umarł, który Gorliwości Naſzey zawſze Nas ożywiaiącey, był przeciwny; ten zaś iuż teraz panuie, który was weſprze bez boiaźni, y który przypaſał iuż Szablę dla obrony *Ottomanow*, y dla Chwały Religii Prawowiernych. Nie maſz, iak tylko Bóg y *Mahomet*! „

Z Straſburga d. 23. Lip: Spory od nieiakiego czaſu zaſzłe między Magiſtratem y Mieſzczanami Miaſta tuteyſzego, chcącemi znieść Aryſtokracyą Magiſtratową y dawny porządek przywrócić, były tu powodem do rozruchow wielkich. Poſpolſtwo nie mogąc dokazać żądania ſwego, rzuciło ſię do Ratuſza, tłukło okna, połamało krzeſła, ſtoły, piece, Obrazy, Statuy, &c. y oknami wſzyſtko wyrzucało. W ſklepach podratuſznych, gdzie ſkłady były wina, we wſzyſtkich Beczkach dno wybito, tak dalece, że po pachy w winie brodzono. Archiwum rozrucono, którego ſtrata ma być ſzkodą cale niepowetowaną. Wſzyſtkie zamieſzania te, działy ſię w Obliczu mocnych Pikiet Kawaleryi y Jnfateryi, które ſię ani ruſzyły.

DONIESIENIE z WARSZAWY DNIA 19. Sierp: R. 1789.

Zegarek ſrebrny w Kopercie zieloney y łańcużek przy nim ſrebrny, wypadł na Ulicy od Koſzar na *Nowe Miaſto* idącemu *JP. Trzcińſkiemu* Porucznikowi Gwar: Pieſzey Kor: Ktoby go znalazł, niech odda, a doſtanie nagrody Czer: 2.

Dnia 14. tego Mieſiąca, idącemu JP. Rotmiſtrzowi *Mielżyńſkiemu* przez *Chmielną* Ulicę na *Tłomackie*, wypadł Zegarek Złoty, gładki, z Sekundami, dni ſkazuiący. Ktoby go znalazł, niech odnieſie do tegoż JP. Rotmiſtrza ſtoiącego na *Tłomackim* u *P. Poltza*, a przyzwoitą odbierze nagrodę.

W Drukarni P. *Dufour* znayduią ſię Kſiążki nowe naſtępuiące: (1) Zycie Fryderyka II. Krola Pruſkiego T. 3ci Zł: 6. (2) Pamiętnik od Pokoiu Hubertſburgſkiego R. 1763. aż do Podziału Zaboru Kraiow Polſki Roku 1775. piſany od Fryderyka II. Krola Pruſkiego ięzykiem Francuzkim, Złł: 2. (3) Zakus nad Zaciekami Wſzechnicy Krakow: czyli uwagi nad niektóremi tey Akademii Dyſſertacyami Zł: 1. gr: 15. (4) Dyaryuſz krotko zebrany Seymu Głownego Ordynaryinego Warſzawſkiego pod związkiem Konfederacyi Oboyga Narodow R. 1788. zaczętego Część I. Zł: 5.